

Utskott för primärvård och
tandvårdSammanträdesdatum
2021-10-19

Plats och tid Styrelserummet, Regionens hus, Umeå kl. 10:00-16:00

Protokollet omfattar §§54-58

Beslutande ledamöter Jonas Karlberg (V) (ordförande)
Marianne Normark (L) (vice ordförande)
Susanne Dufvenberg (S) (2:e vice ordförande)
Katarina Jonsson (S)
Urban Lindström (S)
Ewa-May Karlsson (C)

Ej tjänstgörande ersättare

Övriga närvarande Maria Sterner
Camilla Andersson §56
Jennie Liling Ståhl §56
Isabell Zemrén §56
Thomas Sandström §56
Marine Sturesson §56
Anna-Maria Stenlund Berglund §56
Kenneth Andersson (S) §56
Veronica Kerr (KD) §56

Justeringens plats och tid genom digital justering , 2021-10-28

Sekreterare Maria Sterner

Ordförande Jonas Karlberg (V)

Justerande Marianne Normark (L)

Anslag/Bevis	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Utskott för primärvård och tandvård		
Sammanträdesdatum	2021-10-19		
Datum för anslags uppsättande	2021-10-28	Datum för anslags nedtagande	2021-10-28
Förvaringsplats för protokollet	Diariet, Regionens hus		
Underskrift	..... Maria Sterner		

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19**ÄRENDELISTA**

- § 54 Justering
- § 55 Fastställande av föredragningslista
- § 56 Informationer
- § 57 Månadsrapport 2021
- § 58 Kurser och konferenser

Utdragsbestyrkande

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19**§ 54 Justering**

Utskottet utser Marianne Normark (L) att justera protokollet tillsammans med ordförande Jonas Karlberg (V).

Utdragsbestyrkande

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19**§ 55 Fastställande av föredragningslista
HSN 1-2021****Sammanfattning**

Förslag till föredragningslista har upprättas.

Förslag till beslut

Utskottet för primärvård och tandvård beslutar

Föredragningslista fastställ enligt upprättat förslag.

Beslut

Utskottet för primärvård och tandvård beslutar

Föredragningslista fastställ enligt upprättat förslag.

Utdragsbestyrkande

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19**§ 56 Informationer**
HSN 2-2021**Sammanfattning****LOV för barn och ungas tandvård**

Marine Stuesson, handläggare informerar utskottet om pågående förberedelser för införandet av LOV för barn och unga. Hittills har intresset varit lågt och spridningen i länet är inte tillfredställande, därför genomförs just nu uppsökande kontakt med aktörer för att informera om möjligheten och förutsättningarna. Regionstyrelsen har nyligen beslutat om att införa en 6 månaders övergångstid eller avslutad behandling för de barn och unga som idag går till privat tandläkare.

I delårsrapport två, per augusti följs tillgängligheten till vård upp. Bland annat konstateras stora olikheter mellan hälsocentraler och att tillgänglighet via telefon varierar mycket stort från 100 procent ner till 44 procents tillgänglighet med svar samma dag. Det är även stora skillnader mellan hälsocentraler i länet vad gäller måluppfyllelse till vårdgarantin med läkarbesök inom tre dagar, 74 procent träffar läkare inom uppsatt tid för vårdgarantin.

Tillgänglighet till första linjen för barn och ungdomar har förbättrats sen införandet av kontaktcenter för barn och unga.

Västerbotten visar mycket goda resultat kring återhållsamhet av antibiotikaförskrivning, något som regelbundet följs upp. Framöver kommer beställarenheten att följa hälsocentralernas arbete med att komma i gång med att genomföra hälsoundersökningar (VHU) som i uppföljningen för delår två visar på en kraftig reduktion av antalet genomförda undersökningar under 2021. Det preventiva arbetet med VHU har under perioden på många håll fått stå tillbaka för andra mer prioriterade arbetsuppgifter, vilket kan vara pågående vaccinationsarbete.

Diskussion kring utskottets uppdrag

Utskottet diskuterar förslag till former för återrapportering, tidpunkt och eventuella avgränsningar. Utredningen bör utmynnas i ett kunskapsseminarium som genomförs under våren 2022 som komplement till en kortare skriftlig rapportering i årsredovisningen. Tidsplan för inlämning av det skriftliga arbetet behöver inhämtas. Föreläsare är kontaktad.

Dialog med representanter från läns pensionärsrådet (LPR)

Utskottet och LPR, representerade av Kenneth Andersson (S) och Veronica Kerr (KD), diskuterar möjligheter till samverkan för att nå ut till pensionärsföreningar i länet och inhämta kunskap om pågående och aktuella aktiviteter som anordnas i syfte att motverka, förebygga och förhindra ohälsa hos äldre samt för att lyssna in vilka orsaker som kan bidra till ohälsa och ofrivillig ensamhet, som föreningarnas medlemmar upplever. LPR har initierat inrättandet av en referensgrupp bland pensionärsföreningarna som kan bidra med kunskap i omställningsarbetet till en god och nära vård men även i andra frågor.

Utskottets ledamöter bjuds in att delta vid kommande sammanträde i LPR den 14 december.

Utdragsbestyrkande

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19

Information från länets sjukvårdsområden

Isabell Zembrén, områdeschef i Södra Lapplands sjukvårdsområde, informerar utskottet om aktuellt läge inom primärvården. Det råder ett högt patienttryck på hälsocentralerna och sjukstugorna då många patienter, som under pågående pandemi valt att inte söka vård, nu söker sig till vården. Hälsocentralerna noterar att dessa patienter är avsevärt mycket sjukare när de väl kommer till vården. Det gäller inte minst gruppen samt att kroniskt och multisjuka patienter. Hälsocentralerna behöver nu lägga stora resurser och fokus på dessa patientgrupper, samtidigt som vaccinationerna fortsätter vilket, innebär att andra, mindre prioriterade, uppgifter får vänta. En översyn pågår kring möjligheterna att samordna telefonmottagning och triagering samt att samnyttja specialistkompetens inom södra Lapplands område för att frigöra resurser. Högsta prioritet just nu är tillgänglighet till primärvården.

Fokus i omställningsarbetet inom god och nära vård ligger genomförda aktiviteter där arbetet redan är pågått et tag och resultat kan utvärderas. Verksamheten i samhällsrummen och dess funktion ses över. En utredning genomfördes 2018 och är utgångspunkt för översynen.

Camilla Andersson, områdeschef norra sjukvårdsregionen, informerar utskottet om aktuellt läge inom primärvården. Även i norra området upplevs, motsvarande som i södra Lappland, att andelen patienter som söker sig till primärvården är högt och att patienterna är avsevärt sjukare och behöver mer vård jämfört med tidigare på grund av att de under pandemin väntat med att söka hjälp. Vidare är arbetsbelastningen oerhört hög på hälsocentralerna vilket bland annat orsakas av pågående arbete med vaccinationer. Den centrala vaccinationsmottagningen i Skellefteå har avvecklats, vilket medför att allt arbete som sköts centralt så som logistik och planering, samverkan och samordning med andra aktörer nu hanteras av hälsocentralerna. I Skellefteå övervägs att återinrätta en central vaccinationsmottagning då fler och större grupper nu ska ha en tredje dos samt att fler åldersgrupper ska vaccineras.

Erfarna och kompetenta chefer larmar om att det är en alltför hög arbetsbelastning inom primärvården. Korttidsfrånvaron är hög på grund av pandemins restriktioner och råd om att stanna hemma vid symptom. Det finns inga korttidsvikarier att rekrytera vilket under lång tid ökat belastningen på samtliga medarbetare som får täcka upp under frånvaron. Det är också brist på hyrläkare vilket har varit en lösning under perioder för vissa hälsocentraler. Bristerna påverkar hela vårdkedjan. Då hälsocentralerna inte klarar att ta emot alla patienter som behöver vård, söker sig då patienterna istället till akuten och sjukhuset.

Möjligheten att skapa enklare hyresbostäder på sjukhuset för hyrpersonal har initierats. Syftet är att vid inhyring av läkare kunna erbjuda boende och på så sätt få fler att vilja ta sig an uppdragen. Bostadssituationen i Skellefteå är mycket svår och det hämmar möjligheten att locka vårdpersonal till Skellefteåområdet för kortare perioder.

En lokal har identifierats via kommunen för att kunna inrätta en familjemottagning i Boliden.

Regionens nya digitala vårdapp Hälsodigitalen tas nu i drift. Utifrån en första digital triagering hänvisas patient vidare antingen till egenvårdsråd på 1177 eller samtal med

---

Utdragsbestyrkande

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19

sjuksköterska. Sjuksköterska finns schemalagd alla dagar i veckan för att ta emot frågor via appen. Sköterska avgör behov av och bokar in läkarbesök på patientens egen hälsocentral. All kontakt journalförs för att underlätta fortsatta kontakten med vården.

Jennie Liling Ståhl, områdeschef Umeå med kranskommuner, informerar utskottet om aktuella händelser inom primärvården i Umeå och dess kranskommuner. Hälsocentralerna i området är, som övriga länet, hårt belastade av en hög tillströmning av patienter som söker hjälp från primärvården. Patienterna har avvaktat med att söka vård under pandemin och är nu avsevärt sjukare och behöver mer vård, vilket medför att hälsocentralerna måste prioritera sina arbetsuppgifter att ta hand om sjuka går före preventivt arbete så som genomförande av exempelvis hälsoundersökningar (VHU). En dialog pågår om hjälp att genomföra VHU kan erhållas temporärt från beteendemedicin.

I Umeå finns en central vaccinationsmottagning på campus dit skolelever bussas och där samordning sker av vaccinationsarbetet, vilket avlastar hälsocentralerna. Umeå universitet har erbjudit sig förlänga upplåtelse av lokalen, vilket innebär att även säsongsvaccinering och tredje dosen mot covid kan ske via central mottagning i Umeå. Kompetensförsörjningen av sjuksköterskor är problematisk, dock har de sköterskor som tillfälligt anställts för Noliamottagningen erbjudits förlängda kontrakt under hösten för att fortsätta arbeta vid vaccinationsmottagningen på campus.

En översyn pågår om hur tillgängligheten via telefonkontakt med hälsocentralen kan förbättras. Det kräver en genomlysning av arbetssätt, strukturer och vanor. Att hänvisa patienter till alternativa kontaktvägar än just telefon, att öppna mer tidbokning via webb på 1177 och att nyttja den nya kontaktvägen via Hälsodigitalen.

Personcentrerat sammanhållet vårdförlopp KOL

Thomas Sandström, professor och överläkare, informerar utskottet om nytt Perons centrerat sammanhållet vårdförlopp för lungsjukdomen KOL som nu införs nationellt.

Idag råder stor ojämlikhet inom primärvården i Västerbotten om hur patienter som drabbats av KOL diagnosticeras och behandlas. Patientgruppen är främst kvinnor och i en jämförelse är det fler som drabbas av KOL än bröstcancer där det sedan länge finns ett nationellt screeningprogram. Dödligheten är dessutom hög och påverkas i hög grad av hur snabbt diagnos kan ställas för att motverka sjukdomsförloppet. KOL är fjärde vanligaste dödsorsaken hos kvinnor i Sverige. Därför är det särskilt viktigt att inom primärvården ha rutiner och en standardiserad bedömning av KOL. Detta kräver såväl kunskap som resurser, något som lungkliniken arbetar med kontinuerligt såväl med kompetensutveckling som inom sjuksköterskeprogrammet. Utbildningar för spirometrikörkort erbjuds till sjuksköterskor på hälsocentralerna, men de har identifierat att även utbilda undersköterskor att genomföra mätningar med spirometri, som är det verktyg som används i diagnostiseringen.

Hälsoekonomiska beräkningar visar på att en satsning inom primärvården nu, på att höja kunskaperna och öka resurserna för arbete med KOL, kan generera stora ekonomiska såväl som välfärdsvinster längre fram. Önskemålet är ett nationellt screeningprogram från 40 års ålder.

Utdragsbestyrkande

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19**Tandvård i Västerbotten**

Anna-Maria Stenlund Berglund, tandvårdschef, informerar utskottet om aktuella händelser inom tandvården.

Översyn av tandvårdens lokaler i länet har genomförts och redovisats för utskottet tidigare. Flertalet fastigheter är i stort behov att renoveras eller helt förnyas. Vidare lyfts frågan om lokalisering och tillgänglighet. Ligger lokalen på rätt ställen i förhållande till var invånarna bor idag och framöver? Är lokalerna idag tillgängliga med kollektivtrafik? I översynen har möjligheten att samlokalisera tandvård med hälsocentraler inventerats då det finns vinstfördelar med samlokaliseringen, inte bara i kostnadsbesparingar genom delade resurser, utan också i möjligheten att motverka litenheten. Det är mer attraktivt att rekrytera till tjänster med kollegor, även om det är andra professioner, än till små enheter där tandläkaren arbetar helt ensam.

Kompetensförsörjning i Umeåområdet. En ny privat aktör etablerar sig i Umeå vilket innebär kompetensförlust för regionen, som inte kan konkurrera med privata aktörer om lönesättning och förmåner. Situationen upprepar sig med att regionen utbildar, inskolar och sen förlorar den lite mer erfarna tandläkaren till privat marknad. Översyn pågår nu med insatser på kort respektive längre sikt om hur situationen ska motverkas för att bibehålla kompetenser inom regionen. Anna-Maria återkommer med konkretiserade förslag när dessa beretts klar.

Förslag till beslut

Utskottet för primärvård och tandvård beslutar

Informationen är delgiven.

Beslut

Utskottet för primärvård och tandvård beslutar

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- SVF KOL -Utskottet för primärvård och tandvård 211018
- Simrishamnsstudien

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19**§ 57 Månadsrapport 2021**
HSN 3-2021**Sammanfattning**

Utskottet för primärvård och tandvård ska följa upp verksamheten inom ramen för uppdraget. En del av uppföljningen är att ta del av återkommande ekonomiska månadsrapporter och de hel- och delårsrapporter som upprättas för Hälso- och sjukvårdsnämnden. Delårsrapport två per augusti har sammanställts och fastställts av Hälso och sjukvårdsnämnden. Resultaten för utskottet ansvarsområde delges utskottet.

Beslut

Utskottet för primärvård och tandvård bestuar

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- UPT - delår augusti 2021

Utdragsbestyrkande

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19**§ 58 Kurser och konferenser**
HSN 4-2021**Sammanfattning**

Förtroendevalda som utses att delta i kurs eller konferens har rätt till ersättning i enlighet med bestämmelser om arvode till förtroendevalda.

Återrapportering från följande kurser/konferenser/aktiviteter genomfördes:

- Tematisk fokus på vård för barn och unga i region Västerbotten och presentation av slutbetänkande av utredningen Börja med Barnen- god och nära vård för barn och unga. Arrangör Utskottet för funktionshinder och samverkan. Den 24 augusti.
- Webinarium om folkhälsa och förebyggande arbete, en viktig del i utvecklingen av den goda och nära vården i glesbygd/landsbygd. Arrangör: NRF. Den 17 september.
- Satsningen på kvinnors hälsa och förlossningsvården – resultat och fortsatta utmaningar. Arrangör: SKR. Den 1 oktober.
- Webinarium om palliativ vård - Förutsättningar att leva tills man dör. Arrangör: RCC Norr. Den 14 oktober.
- Föreläsning temat våld i nära relationer. Arrangör: Region Västerbotten mf. Den 15 oktober.
- Utbildning för peer support. Arrangör: Hjärnkoll.

Förslag på kommande aktiviteter:

- Nära vård och rätt stöd till psykiska hälsa - Äldre. När: den 30 november klockan 14.30-16.30. Digitalt. Kostnad: endast arvoden. Arrangör: SKR
- Samsjuklighet - Läget i landet, samsjuklighetsutredningens förslag och exempel från verksamheter den 3 december. Kostnad utöver arvode är avgift om 1300 kronor per person

Beslut

Utskottet för primärvård och tandvård föreslår att arbetsutskottet beslutar

Katarina Jonsson bereds möjlighet att delta i temadag om samsjuklighet - Läget i landet, samsjuklighetsutredningens förslag och exempel från verksamheter den 3 december. Kostnad utöver arvode är avgift om 1300 kronor per person.

Utdragsbestyrkande

Utskott för primärvård och tandvård

Sammanträdesdatum
2021-10-19**Beslutsunderlag**

- §52 Kurser och konferenser
- §45 Kurser och konferenser
- SKR inbjudan 30 nov

Utdragsbestyrkande

SIGNATURSIDA

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande undertecknare:

NAMN:	Maria Teresa Sterner	
TITEL, ORGANISATION:	Utredare, region västerbotten	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_050f9dac6c8bfff86f83e92455408f6b73	
DATUM & TID:	2021-10-28 08:00:14 +02:00	

NAMN:	MARIANNE NORMARK	
TITEL:	1:e vice ordförande	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_09db492c970a596c15fde654c48b47cf6e	
DATUM & TID:	2021-10-28 08:01:53 +02:00	

NAMN:	JONAS KARLBERG	
TITEL:	ordförande	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_05256720862a056e772f583df14c8f1c05	
DATUM & TID:	2021-10-28 08:57:46 +02:00	

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2021-10-28 08:57:52 +02:00
Ref: 22498SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)